

Links: *Fremdkörper 2*
Hieronder: *From Nederland*
FOTO'S MELKLOKAAL

Fragmentarisch verbonden

De kleinste deeltjes in de fysica, Machteld van Buren verwerkt ze in wervelende voorstellingen op het doek. De 'slagregens' zijn te zien op *Quantum jump* in Melklokaal in Heerenveen.

Tekst Susan van den Berg

Machteld van Buren (Breda, 1956) toont met *Quantum jump* recent werk in Melklokaal in Heerenveen dat verwijst naar de kwantummechanica. Uitgangspunt vormen de kleinste deeltjes in de fysica, die een schijnbare sprong maken bij het snelle verplaatsen van energie. Het onderwerp wordt vertaald in kleur, lijn en vorm.

Op de schilderijen zijn wervelende voorstellingen te zien van exploderende krachten en ongrijpbare processen. Brekende vlakken en botsende deeltjes worden afgewisseld met vonkenregens of schuivende onderdelen.

De schilderijen bestaan uit krachtige concentraties van abstracte elementen. Deze zijn op een blanke, ijle achtergrond geplaatst of voor een duistere diepte te zien. Het oog kan zo heen en weer bewegen tussen de relatieve houvast die de voorgrond biedt en de peilloze vergezichten die zich daarachter bevinden.

COMPLEXE MATERIE

Het geheel is ritmisch, muzikaal en op een

ongeordende wijze zeer geordend. Dat laatste klinkt paradoxaal, maar dat is dit werk ook. Je voelt een onderliggend krachtenveld en ziet een mogelijke structuur, maar je krijgt geen grip op het verbindende netwerk.

De code laat zich niet kraken. Het is dan ook complexe materie. Niet voor niets zei de Deense natuurkundige Niels Bohr: „Als je over de kwantummechanica kunt praten zonder dat het je duizelt, heb je er niets van begrepen.”

Van Buren praat met haar penseel, maar ook met acrylstift. Daarmee kan ze strakke en regelmatige lijnen zetten (dun en fijn), maar ook brede strepen. Als die worden herhaald in een repetitief patroon, lijkt het ritme van de regelmaat te verwijzen naar machinale processen, maar de natuurkrachten zijn even grillig als onvoorspelbaar. Alles is fragmentarisch met elkaar verbonden.

Daarnaast dicht filosoof Arnold Zieglelaar (1962) het werk van Van Buren ook een humane kant toe. In zijn tekst *De energie van het brekende vlak* legt hij een relatie tussen de abstracte tekens op de schilderijen en de complexe menselijke psyche: 'Het lijkt misschien op de orde van het innerlijk van de menselijke ziel die de boel een beetje in balans probeert te houden, maar op een onvoorzien moment toch naar een totaal andere toestand kan of zal springen. Een innerlijke quantumsprong als manifestatie van de onbepaaldheid en onzekerheid van het aardse bestaan.'

SAMENGEBALDE VERSIE

Los van dergelijke bespiegelingen is het werk te waarden op basis van vakmanschap en compositorische kwaliteiten. Het bijzondere van deze serie is, dat het niet alleen gaat over geconcentreerde energie, maar ook over Van

Burens kunstenaarschap. Veel beeldaspecten of technische elementen kennen we uit eerdere reeksen of – in een andere vorm – van ouder werk. Het maakt deze schilderijen tot een culminatie van haar kunnen, in een soort samengebalde versie van haar eigen artistieke ontwikkeling.

Zo zijn de huidige doeken te zien als een logische voortzetting van de serie die in 2016-2017 werd gemaakt onder de noemer *What does your soul look like*. Een titel die we ook nu weer tegenkomen, als bron van een sample door DJ Shadow. De tekst werd bij wijze van invitatie aan het begin van de tentoonstellingsruimte geplaatst:

I'm asking you to make a small quantum jump with me, to accept one deviant concept... that our other states of consciousness are as real as our waking state and that these can be externalized...

Ondertussen kletteren de strepen als heftige slagregens over de doeken. Het nodigt uit om te kijken. Wat te zien is, blijkt net zo belangrijk als wat open is gelaten.

Machteld van Buren

Machteld van Buren volgde de Gerrit Rietveld Academie en de Rijksakademie in Amsterdam. Ze ontving nominaties voor de Mama Cash Kunstprijs, de Koninklijke Subsidie voor Vrije Schilderkunst en de Gerrit Benner Prijs. Ze woont en werkt in Marrum. Bij de solotentoonstelling *Quantum jump* is een geïllustreerde uitgave verschenen, met een tekst van Arnold Zieglelaar. Handgebonden met cahiersteek in een genummerde oplage van 75 (a 7,50 euro), waarvan 15 special editions met een tekening van Van Buren (15 euro).

Een zaaloverzicht.

FOTO LINUS HARMS

Heerenveen – Melklokaal
Heremaweg 20-1, vr en zo 13-17 u, t/m 20 dec

Verder nog te zien in Melklokaal: De installatie *The elementary spaces between bubbles* van Eiko Ishizawa (1981) en de mini-expo *De kleur van kleur* met werk van Beppie Gielkens (1942).

www.melklokaal.nl
www.machteldvanburen.nl

